

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie III Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Zrębiec

Protokolant: protokolant sądowy Barbara Berkowicz-Wolska

przy udziale oskarżyciela skarbowego z (...)Skarbowego w P. Pierwszy D. Dochodzeniowo-Śledczy w R. – K. C.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 czerwca 2024 r.

sprawy **J. K.** oskarżonego o czyn z art. 56 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 25 października 2023 r., sygnatura akt II K 231/23

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę **przekazuje** Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

SSO Dariusz Zrębiec

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	III Ka 128/24
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 25 października 2023 r., sygn. akt II K 231/23

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
oskarżyciel posiłkowy
oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. **Ustalenie faktów**

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>Apelacja obrońcy oskarżonego.</p> <p>Na mocy art.427 § 2 kpk w zw. z art.438 pkt 2 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucono obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na wynik postępowania, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art.4 kpk, art.7 kpk, art.92 kpk, art.410 kpk poprzez wyprowadzenie z całokształtu materiału dowodowego wniosków, które (będąc niekorzystne dla oskarżonego) wcale z niego nie wynikają, wniosków zbyt daleko idących oraz wniosków nielogicznych, - art.4 kpk, art.5 § 2 kpk, art.9 § 1 kpk, art.92 kpk, art.193 § 1 kpk i art.201 kpk poprzez jednostronną i dowolną oraz sprzeczną z wymogi ustawy ocenę materiału dowodowego, rozstrzygnięciu niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, rażącej sprzeczności istotnych ustaleń z treścią materiału dowodowego, pominięciu istotnych partii materiału 	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

dowodowego, w tym w szczególności stanowiska podmiotu kontrolowanego w związku z wynikiem kontroli z dnia 6 maja 2021 r., oraz niewłaściwym uzasadnieniem wyroku.

Na mocy art.427 § 2 kpk w zw. z art.438 pkt 3 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na:

- błędnym uznaniu, że działaniom oskarżonego J. K. ujętym w opisie czynu zabronionego towarzyszył zamiar bezpośredni, co sąd wywodzi z racji samego pełnienia funkcji w spółce (...) - (...) Sp. z o.o. z pominięciem materiału dowodowego, który przeczył okolicznościom nieprawidłowego zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kosztów zakupionych towarów,

- w ramach prowadzonej działalności B.- (...) Sp. z o.o. nie dokonała zapłaty za towary dostarczone przez:

- LLC (...) w lutym 2015 r. na podstawie faktur: nr (...) z dnia 10 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 12 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 13 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 16 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 16 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 17 lutego

2015 r., nr (...) z dnia 20 lutego 2015 r. - na łączną kwotę 2.473.417,49 zł,

- (...) w listopadzie i grudnia 2015 r. na podstawie faktur: nr (...) z dnia 25 listopada 2015 r., nr (...) - 2 z dnia 1 grudnia 2015 r., nr (...) - 1 z dnia 8 grudnia 2015 r., nr (...) - 2 z dnia 10 grudnia 2015 r., nr (...) - 3 z dnia 14 grudnia 2015 r., nr (...) - 1 z dnia 21 grudnia 2015 r., nr (...) - 2 z dnia 28 grudnia 2015 r. - na łączną kwotę 1.884.800,55 zł,

- oskarżony J. K. zaliczył do kosztów uzyskania przychodów za 2015 r. w ramach podmiotu przez niego kierowanego koszty zakupionych towarów, za które nie dokonano zapłaty przy pominięciu dokumentacji przedłożonej wraz z pisemnym stanowiskiem z dnia 21 maja 2021 r. podmiotu kontrolowanego w związku z wynikiem kontroli z dnia 6 maja 2021 r.,

- deklaracja o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) dla podatku dochodowego dla osób prawnych CIT-8 za rok 2015, złożona w imieniu spółki (...) - (...), z której treści wynikało, że podmiot ten uzyskał przychód w wysokości 110.245.385,47 zł, koszty uzyskania przychodów wyniosły 110.890.943,43 zł poniesiona strata

	<p>wyniosła - 645.557,96 zł, zaś podatek należny wg stawki 19% wynosi 0,00 zł sporządzona została w oparciu o dane niezgodne ze stanem rzeczywistym poprzez zawyżenie kosztów uzyskania przychodów w efekcie niezmnieszenia kosztów uzyskania przychodów o kwotę 2.510.876,99 zł wynikając z nieuregulowanych w 2015 r. płatności za dostawy towarów dokonane na podstawie faktur: nr (...) z dnia 10 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 12 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 13 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 16 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 16 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 17 lutego 2015 r., nr (...) z dnia 20 lutego 2015b r., nr (...) -1 z dnia 25 listopada 2015 r., co skutkowało wykazaniem podatku należnego wg stawki 19% w kwocie 0 zł.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Stosownie do art.433 § 1 kpk sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów. W zakresie szerszym zaś – w wypadkach wskazanych</p>			

w art.435 kpk, art.439 § 1 kpk, art.440 kpk i art.455 kpk. Tym samym na sąd odwoławczy został nałożony obowiązek rozważenia wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej (art.433 § 2 kpk). W okolicznościach przedmiotowej sprawy w związku z ujawnieniem w ramach kontroli instancyjnej sprawowanej niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów uchybienia mającego rangę bezwzględnej przyczyny odwoławczej, zasadnym staje się skorzystanie z unormowania zawartego w art.436 kpk, które to pomimo obowiązku zamieszczonego w art.433 § 2 kpk, dozwala na ograniczenie rozpoznania środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, o ile rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania. Z tych też względów Sąd Odwoławczy ograniczył rozpoznanie sprawy tylko do wspomnianego wyżej uchybienia mającego

<p>postać bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art.439 § 1 pkt 10 kpk. Zajmowanie bowiem stanowiska w zakresie zarzutów sformułowanych w apelacji byłoby przedwczesne.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1. O zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu. ewentualnie</p> <p>2. O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek odwoławczy o zmianę zaskarżonego wyroku nie mógł zostać uwzględniony, gdyż po pierwsze, przedwczesne okazało się rozpoznawanie zarzutów sformułowanych w apelacji, po drugie, zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej musiało skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.</p>		

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
4.1.	Z urzędu Sąd Odwoławczy wziął pod rozwagę to, że postępowanie wobec oskarżonego J. K. toczyło się w trybie postępowania w stosunku do nieobecnych, co stosowanie do brzemienia art.176 § 1 kks wymaga udziału obrońcy oskarżonego. Oskarżony wprawdzie korzystał z pomocy obrońcy z wyboru, lecz ten nie był obecny na rozprawie w dniu 25 października 2023 r., kiedy to został otworzony przewód sądowy, przeprowadzono postępowanie dowodowe i w konsekwencji odroczone wydanie wyroku na dzień 30 października 2023 r.
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
W ocenie Sądu Odwoławczego brak obrońcy na rozprawie w dniu 25 października 2023 r. przesądza o tym, że nie tylko zostało naruszone prawo oskarżonego do obrony w toku postępowania w stosunku do nieobecnych, ale także zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza wskazana w art.439 § 1 pkt 10 kpk w zw. z art.113 § 1 kks.	
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</i>		
5.3.1.1.1.	Zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art.439 § 1 pkt 10 kpk w zw. z art.113 § 1 kks.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
<p>Postanowieniem z dnia 23 maja 2022 r., zastosowano jeszcze na etapie postępowania przygotowawczego postępowanie w stosunku do nieobecnych. Stosowanie do art.176 § 1 kks prowadzenie postępowania pod nieobecność oskarżonego pociąga za sobą konieczność zabezpieczenia interesów procesowych oskarżonego, co wyraża się koniecznością wyznaczenia dla oskarżonego obrońcy z urzędu, którego udział jest obowiązkowy także w postępowaniu odwoławczym. Udział obrońcy w postępowaniu w stosunku do nieobecnych z chwilą, gdy postępowanie przestaje być prowadzone we wskazanym trybie. Ta sytuacja nie miała jednak miejsca w okolicznościach przedmiotowej sprawy. Procedowanie zatem w trybie postępowania w stosunku do nieobecnych na etapie postępowania sądowego bez udziału obrońcy należy uznać za równoznaczne z zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art.439 § 1 pkt 10 kpk w zw. z art.113 § 1 kks.</p> <p>Dodać należy, iż stosownie do art.439 § 1 pkt 10 kpk, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz</p>		

wpływu na treść orzeczenia sąd odwoławczy uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art.79 § 1 i § 2 kpk oraz art.80 kpk lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział jest obowiązkowy. Z kolei art.79 § 3 kpk statuuje obligatoryjną obecność obrońcy na rozprawie w wypadkach, o których mowa w art.79 § 1 i § 2 kpk. Wprawdzie powyżej przytoczone unormowania nie odwołują się wprost do obecności obrońcy oskarżonego na rozprawie w postępowaniu w stosunku do nieobecnych, to jednak nie sposób uznać, aby unormowanie zawarte w art.176 § 1 kks – mające niewątpliwie gwarancyjny charakter – nie wprowadzało w tym zakresie wymogu obecności obrońcy na rozprawie i poprzestawało li tylko na konieczności wyznaczenia obrońcy dla nieobecnego oskarżonego. Rzecz w tym, że rozprawa jest tym forum procedowania sądu, na którym odbywa się postępowanie dowodowe prowadzące do poczynienia ustaleń faktycznych ważkich dla odpowiedzialności oskarżonego. Trudno zatem uznać, że samo wyznaczenie obrońcy, bez konieczności jego udziału w rozprawie – stosownie do brzmienia art.79 § 3 kpk – stanowiłoby wystarczającą gwarancję dla realizacji prawa do obrony oskarżonego. Przyjęcie odmiennego zapatrywania w istocie stanowiłoby iluzję prawa do obrony. Nie można też na płaszczyźnie normatywnej pominąć tego, że przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio w postępowaniu w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe (art.113 § 1 kks) i właśnie ta odpowiedniość nakazuje, do

<p>obrony obligatoryjną z art.176 § 1 kks stosować także unormowanie zawarte w art.79 § 3 kpk.</p> <p>Reasumując, skoro w okolicznościach przedmiotowej sprawy w rozprawie nie brał udziału obrońca oskarżonego, to jest to równoznaczne z zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art.439 § 1 pkt 10 kpk w zw. z art.79 § 3 kpk w zw. z art.176 § 1 kks w zw. z art.113 § 1 kks.</p>		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd I instancji winien przeprowadzić ponownie postępowanie z uwzględnieniem unormowań dotyczących postępowania w stosunku do nieobecnych, o ile nie dojdzie		

do rezygnacji z przedmiotowego trybu. W szczególności Sąd a quo winien podjąć kroki zmierzające do zapewnienia oskarżonemu prawa do obrony – stosownie do brzmienia art.176 § 1 kks z uwzględnieniem uwag poczynionych w punkcie 5.3.1.1.1 niniejszego uzasadnienia.		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
PODPIS	
SSO Dariusz Zrębiec	

1.1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 25 października 2023 r., sygn. akt II K 231/23	
1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,		

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana